

FOTOĞRAFÇILIKTA BÜZÜN YENİ MERCEKLER

İşte Zoom - objektif (Lüstitik mercek) denen şey budur. Solda gördüğünüz dört fotoğraf aynı kamera ile ve aynı yerden alınmıştır. Eskiden bunu yapabilmek için dört objektife, hattâ daha eskiden belki dört ayrı fotoğraf makinasına ihtiyaç vardı. Zoom adeta bir dürbün gibi çökceğiniz resmi yakınına getirmektedir.

Fotoğraf

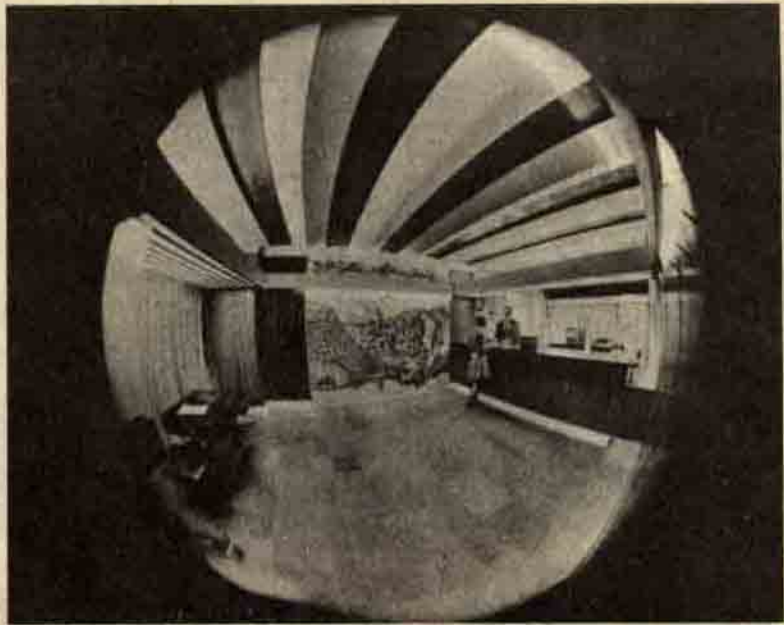
2

3

4

Balık gözü adı verilen merceklerle Balık gözü adı verilen merceklerle alınan yuvarlak fotoğraf 220° lik bir alanı kaplamaktadır. Altındaki resim aynı yerden geniş açı objektifi ile alınmıştır.

Şimdi bir de geniş açı objektifi ile alınan bu resmi öteki sahafedekilerle karşılaştırınız. Hepsini aynı yerden alınmıştır.

Bir taraftan renkli fotoğraf, polaroid sistemi, infra kırmızı ışıklardan faydalanılarak çekilen resimler artık herkesin kullanabileceği şeyler haline gelirken, bir taraftan da kameraların objektifleri (mercek sistemleri) büyük bir gelişim göstermektedir. Çok geçmeden her çeşit resmi bir tek objektifle almak bile kabil olacak. Bu en aşağı $f/0,7$ lik bir mercekten insan gözünden bile birkaç kat daha kuvvetlidir. Fakat asıl ilginç yönü, bunun bir Zoom, lastik mercek olması ve geniş açı objektifinden telefoto objektifine kadar istenilen her odak mesafesine göre ayar edilebilmesidir. Bir on ku-

ruşluğun veya bir posta pulunun 35 mm. lik bir filme tam büyüklüğünde resmini alırken öteki tarafta da şehir meydanındaki saat kulesinin saatinin veya bir otelin penceresinden bakan güzel bir bayanın hiç kimse farkında olmadan fotoğrafını çekebileceksiniz. Bütün bunları yapabilmek için merceğin kenarındaki bir vidayı çevirmeniz kâfi gelecektir.

Fotoğrafçılıkta bu alanda büyük adımlar atılmasına iki etken sebep olmuştur. Birincisi elektronik hesap makinelerinin (kompüterlerin) mercek hesaplarında kullanılmasıdır. Eskiden günlerce, hatta aylarca sürececek hesaplar şimdi birkaç saniye içinde yapılabilmektedir. İkinci gelişme cam yapıcılardan gelmiştir. Bugün eskiden düşünemeyecek kadar değişik optik niteliklerde mercekler yapmak mümkün olmuştur.

Birkaç yıl önce $f/2,8$ lik mercekler herkesin gözlerini kamaştıracak şeylerdi. Bugün $f/1,2$ bile artık hayretle karşılanmıyor. Son Alman Fotokina sergisinde Kalsiyum-fluorit kristallerinin suni olarak üretilmesi sayesinde $f/0,95$ lik bir objektif sergilenmiştir. Bu gibi mercekler sayesinde daha süratli enstantaneler (hızlarla) çalışmak kabil olmakta, makinanın elde sallanması çevrenin ışık durumunun zayıf olması gibi sakıncalar ortadan kalkmaktadır.

Öteki taraftan bir bahçede resim çekerken aynı yerden bütün bahçenin resmini çekebileceğimiz gibi bir tek gül veya lâlenin, hatta bunların üzerine konan bir kelebeğin bile fotoğrafını alabileceksiniz.

Bir vakitler 35 mm. lik film çeken fotoğraf makinelerinde 28 mm. lik (Odak mesafeli) mercekler geniş açık objektiflerinin son sınırı sayılırdı. Bugün 17 mm. lik mercekler 160° lik bir alanın resmini çekiyorlar. Hatta 220° lik geniş bir alanı olan özel ve balık gözü adı verilen 6,2 mm lik mercekler bile yapılmıştır.

Merceklerin içinde özel flaşlı olanlar da vardır. Bunlarla çok küçük cisimleri aydınlatmak ve böylece fotoğraflarını almak kabil olmaktadır.

İşte bir balık gözü objektifi insan gözü başını çevirmeden bir noktadan bu kadar geniş bir alanı göremez. Bu yeni merceklerin bu adın verilmesinin sebebi budur.